

Lugupeetud minister Mailis Reps ja kantsler Mart Laidmets

Noortevaldkonna katusorganisatsioonide pöördumine

Soovime avaldada toetust ja tunnustust uue perioodi 2021-2035 noortevaldkonna arengukava väljatöötamisprotsessi algatamise eest.

Soovime rääkida Eesti noortest kui olulisest sihtgrupist, kes loovad juba praegu tuleviku Eestit. Nende panus aktiivsete kodanikena meie ühiskonda on valdkondadeülese mõjuga. Olukorras, kus aastaks 2035 liigub demograafiline kaalukauss noorte jaoks mitte kõige soosivamale positsioonile, on vajalik juba praegu mõelda sellele, kuidas neile rohkem võimalusi pakkudes ja neid toetades tagada riigi jätkusuutlik areng. Noored vajavad selleks jätkuvalt erinevaid arenguvõimalusi, vastavalt oma eripärale ning huvidele, kuid nad vajavad seda heas kvaliteedis igal pool Eestis.

Senine noortevaldkonna arengukava (2014-2020) on loonud soodsa pinnase nii noorsootöö kui ka noortepoliitika üleriiklikuks arenguks. Kasvanud on noorte osalemine noorsootöös. Noorsootöös pakutavate võimalustega on rahul 87% osalevatest noortest. Eestis on üle 280 avatud noortekeskuse ja Haridus- ja Teadusministeeriumi 2018. aasta aruanne näitab, et oluliselt on paranenud noorsootöö piirkondlik kättesaadavus (nt 989 noort noortekeskuse kohta). Noorte Tugila programmi on pakutud 7893 noorele. Valdkonnas tegutseb üle 7000 noorsootöötaja ning 84% omavalitsuste juures tegutseb noortevolikogu või muu nõuandva iseloomuga noorte aktiivgrupp. Eduhüppeid valdkonnas on veelgi, kuid eelnev ilmestab hästi mõtet - valdkonna strateegiline planeerimine on taganud eeskujulikud tulemused. Ka OECD noortepoliitika raport tõstis Eestit esile kui eeskuju noortepoliitika arendamisel.

Kuid noorsootöö ja noortepoliitika pole vaid Haridus- ja Teadusministeeriumi ning selle allasutuste pärusmaa. Viimastel aastatel on märgata ka aina suurenevat valdkondadeülest koostööd noorte kaasamisel ning neile täiendavate võimaluste pakkumisel. Heaks näiteks on sel kuul Keskkonnaministeeriumi juurde loodud Noorte Keskkonnanõukogu, mis sarnaselt HTMi juures tegutsevale kogule nõustab valdkonna ametnikke ja isegi ministrit noorte jaoks olulistel teemadel.

Palju eduhüppeid on alles ees ning valdkond vajab endiselt ühtseid ja läbimõeldud arengusuundasid. 13. aprillil Kultuurikatlas toimunud visioonikonverentsil "Tark ja tegus Eesti 2035" oli meeldiv kuulda Mart Laidmetsa poolt tehtavat ettekannet, kus kantsler tõi esile, et Eesti 2035 arengukava protsessis peab olema eraldi iseseisev arengukava ka noortevaldkonna osas. Selle noodi saatel on valdkonna esindusorganisatsioonid koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumi esindajatega teinud jõuliselt tööd, et uue perioodi strateegia oleks kõigi unistustele ja soovidele vastav.

Siinkohal on hea ära märkida HTM noorteosakonna poolt ellu kutsutud noortevaldkonna töörühma esimene kohtumine 13. juunil, kus valdkonna esindajate ja teiste huvipoolte arutelud kinnitasid järgnevat: perioodiks 2021-2035 loodava arengudokumendi läbivateks märksõnadeks peavad olema osalus, noortekesksus, kättesaadavus, koostöö ja kvaliteet. Tahame liikuda aastaks 2035 keskkonna poole, kus osalus on noorte jaoks normaalsus ühes ühiskonna toimimisse uskumisega ning sellega kaasneva turvatundega. Oluline on, et noored oleksid ennast juhtivad, kriitilise mõtlemisega, algatusvõimelised ja julgeks eksida (selle jaoks on oluline toetav keskkond). Tegemist on ainult mõnede mõtetega esimesest kohtumisest.

Üks on kindel - Eesti noored vajavad ühtset noortepoliitilist kokkulepet. Oleme strateegia väljatöötamise algatuse eest tänulikud ning ootame selle valmimist, et kõik noored saaksid veelgi enam neid jõustavaid arenguvõimalusi.

Eesti Noorsootöötajate Kogu
Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus
Eesti Noorteühenduste Liit
Eesti Skautide Ühing